

Debatti

MEILAA TAI POSTITTA! » Debattikirjoituksia voi lähettää sähköpostilla: kl.mielipide@kauppalehti.fi
 » Omalla nimellä julkaistavien tekstien maksimipituus on noin 2500 merkkiä. » Kauppalehti pidättää itsellään oikeuden tekstien lyhentämiseen ja stilisoimiseen. » Kirjoituksista ei makseta palkkioita eikä niitä palauteta.
TUOTTAJAT » ILKKA LAMPI JA ESKO LUKKARI

Stressitestit palveluiden tehokkuusvertailuihin

Kauppalehden (KL 5.4.) debattikirjoituksessa Helsingin apulaiskaupunginjohtaja **Pekka Sauri** ja Palmia-liikelaitoksen toimitusjohtaja **Antti Värrelä** esittivät, että myytti tehottomista kuntapalveluista pitää purkaa. Kirjoituksessa pyrittiin osoittamaan, että kunnallinen liikelaitos voi toimia yhtä tehokkaasti kuin yksityinen yritys. Kirjoittajat kannattavat "ehdottomasti palvelujen tehokkuusvertailuja" muun muassa yksityissektorin kanssa.

Tässä juuri onkin ongelman ydin. Nykyisin vain kunnilla itsellään on yksinoikeus arvioida oman toimintansa tehokkuutta. Vaihtoehdon puuttuessa markkinoiden tarjoamat mahdollisuudet jäävät hyödyntämättä. Tuottavuus kärsii ja palvelumark-

kinat eivät kehity.

Helsingin kaupungilla ei ole käytössään tehokkuusvertailuihin sopivaa mekanismia, jossa palveluja verrattaisiin vastaavaan parhaaseen käytäntöön. Kuitenkin todelliset kustannussäästöt ja laatuerojot saadaan näkyviin vasta kun palvelutuotantoa aletaan tarkastella ulkoisesti. Tämä voi toteutua vain kilpailun avulla.

Helsingillä olisikin oiva mahdollisuus kehittää kirjoittajien kaipaamaa "avointa kilpailuasetelmaa" kustannustehokkuuden ja laatuerojen vertailuun ottamalla käyttöön ns. palvelu- tai palveluhaaste.

Palveluhaastemenettelyssä yksityisillä palveluntuottajilla on oikeus haastaa kunnan oma palvelutuotanto

joko alhaisemmilla kustannuksilla tai paremmalla laadulla. Kunta on sitoutunut ottamaan "haasteen" vastaan ja laatimaan vertailun oman tuotannon ja yksityisen palveluntuottajan esittämän vaihtoehdon välillä. Jos vertailu osoittaa "haasteen" pitävän paikkansa, kunnan on kilpailuttava palvelu.

Ruotsissa jo yli 30 kuntaa on ottanut käyttöön palveluhaastemenettelyn (utmaningsrätt). Kokemusten mukaan se on tuonut kuntapalveluihin uutta innovatiivisuutta, laatua ja kustannussäästöjä. Ruotsissa kunnat hyödyntävätkin yksityisiä palveluntuottajia merkittävästi enemmän suomalaiset kunnat.

Aatos Hallipello

Aalto Capital Public, toimitusjohtaja, Helsinki

Myytti tehottomista kuntapalveluista pitää

Kauppalehdessä julkaistui artikkeli (KL 22.3.) ja julkaisupöytäkirja (KL 23.3.) lukee omasta kyselykierrosta. Kuntaliiton lähtökohdasta haluan sanoa lisää keskeisistä muuttamattomista keskeisistä yleisiä muuttavista asioista.

Kuntasektorin suurinakin kilpailu- ja yrityskäytännön kehittämisenä on ollut se, että kunnat ovat voineet ottaa käyttöön vuonna 2009 annetun Kuntaliiton mukaan noin 12,5 miljardin euron. Kunnat voivat yksityistämällä ja ulkoistamalla palveluita noin 12,5 miljardin euron edestä, mikä lyhyessä ajassa edellyttää merkittäviä investointeja.

Kilpailu- ja yrityskäytännön

Kauppalehti 5. huhtikuuta

"Pilvi-ajan" ekosysteemi tulee

Ennusteen mukaan pilvipalvelut eli jättimäiset verkkopohjaiset tietokonekeskukset data- ja ohjelmistopalveluille ovat dominoiva teknologia-alusta seuraavat 20 vuotta. Siitä on myös povattu uutta kultakautta ohjelmistoliiketoiminnalle.

Esimerkkinä pilvipalvelun lähes rajattomasta kasvatettavuudesta on tehtävä, joka veisi yhdellä tietokoneella 1000 tuntia, mutta mikäli voitaisiin käyttää pilvipalvelun tuhatta tietokoneella, sama asia menisi tunnissa läpi.

Käyttäjillä on useita laitteita ja palvelut ja ohjelmistot on oltava käytettävissä miltä laitteelta tahansa. Lähde-ässä aamulla pc:n äärestä ja avattaessa läppäri junassa, ohjelmistot ja palvelut seuraavat automaattisesti mukana. Kesken jäänyttä työtä voidaan jatkaa sujuvasti toisella päätelaitteella.

Tämän vision toteuttamiseen tarvitaan päätelaitteissa toimiva yhdenmukainen ohjelmisto, pilvi-alusta eli käyttöjärjestelmä ja jättimäiset aina toimivat tietokoneet sekä yhdenmukaiset ohjelmistojen kehitysvälineet kaikkiin ympäristöihin.

Kun puhutaan tällaisesta visiosta,

keskustelu älypuhelimien käyttöjärjestelmästä on aika pieni asia, kun koko ekosysteemi saa huomattavasti laajimmat mittasuhteet.

Bill Gates palkkasi 2005 **Ray Ozzien** Microsoftille ja hän sai tehtäväkseen strategian kääntämisen internetpalvelujen aikaan. Tästä seurasi melkoinen vallankumous Microsoftin linjauksissa ja tuotekehityksen suunnassa. Uuden strategian tuloksia ovat muun muassa Azure pilvi-alusta, Office 365 pilvipalvelut, Silverlight ohjelmointialusta, IE 9 (HTML5) selain, Windows Phone ja tulossa oleva radikaalin kehitysaskelen ottava Windows (next).

Nokia on nyt tehnyt samanlaisen tempun palkkaamalla **Stephen Elopin**. Hän on määritellyt Nokialle uuden suunnan ja ryhtynyt toteuttamaan sitä määrätietoisesti ja ripein askelin. Uskonkin, että Nokian ja Microsoftin liittouma tarjoaa nyt parhaat edellytykset yllä esitetyn vision toteuttamiseksi.

Pertti Ruosaari

Kirjoittaja on työskennellyt muun muassa Nokian ja Microsoftin palveluksessa

Turhaa paperia

Toimittaja **Jari Saarion** kolmossivun kolumni sairauslomien käyttämisestä tiistain (22.3) Kauppalehdessä sisältää tärkeän viestin: työnantajan ei kannata edellyttää lyhyistä sairauslomista todistusta.

Mutta – toisin kuin Saario kirjoittaa – yksityiset terveyspalveluiden tuottajat ovat jo vuosikautia suosittelleet työnantaja-asiakkailleen, että ky-

seisiä todistuksia ei nimenomaan tarvita. Ainakin Diacorissa niitä kirjoitetaan ainoastaan työnantajan nimenomaisesta pyynnöstä.

Myös toimittajan arviosta "omien" työterveyshuoltojen paremmuudesta verrattuna ulkoa ostettuun palveluun voi perustellusti olla eri mieltä. Tätä paremmuutta ei mikään taloudellinen, laadullinen tai muukaan mittari ei osoita.

Esko Heikkinen

viestintäjohtaja, Diacor terveyspalvelut Oy

Nauru on vakava asia

"Silläkin uhalla, että annan itsestäni kevyen kuvan, sanon, että työpaikalla pitää olla hauskaa", kirjoitti **Pekka Karhuvaara** mainiossa jutussaan Kauppalehdessä. Olen kyllä useammin kuullut sanottavan, että töissä ei tarvitse olla hauskaa, koska töissä ollaan töitä tekemässä.

Onneksi meillä on johtajia, jotka arvostavat ja myös omalla esimerkillään kannustavat hauskaa ja hyvää tekemisen meininkiä. Eivätpä ole tainneet nämä hauskuuden puolesta puhujat tietää, miten vakavasta asiasta on kyse. Aivotutkimuksissa on todettu, että nauru on erinomaisen työsuorituksen olennainen vauhdittaja. Aivojen pinnalta on löydetty 'peilihermosoluja', joiden tehtävänä on navigaattorin tavoin tunnistaa muiden ihmisten tunteita ja tekoja ja peilata ne sitten välittömästi takaisin.

Esimerkiksi, kun johtaja johdoryhmässään toimii ammattimaisesti, mutta rennon hyväntuulisesti, sama tunnetila leviää salaman nopeasti koko ryhmään. Mikään ei hitsaa tiimiä niin hyvin yhteen kuin yhteinen nauru. Kyse ei kuitenkaan ole turhanpäiväisestä hekottelusta ja löysästä työmoraalista, vaan positiivisesta johtamistyylistä ja -asenteesta.

Tutkimustuloksissa näkyi, että ystävällisesti ja positiivisesti annettu negatiivinen palaute sai vastaanottavissa henkilöissä aikaan hyvää tunnelmaa, kun taas positiivinen palaute, joka annettiin tylysti ja happamin ilmein

aiheutti huonoa oloa. Jos johtaja haluaa saada omista joukoistaan parasta irti, on vaatimuksista ja tavoitteista pidettävä napakasti kiinni, mutta tehtävä se ystävällisesti.

Johtaja joko energisoi tai latistaa tiimiänsä omalla käytöksellään. Jos johtajasta tihkuu negatiivisia tunteita ja hyökkäävää käytöstä, koko tiimiin peilautuu välittömästi ankea ja pelokas tunnelma.

Tämänkaltaisessa ilmapiirissä luovuus, ajattelukyky ja suunnittelu lentävät taivaan tuuliin ja kaikki voi-

mavarat keskittyvät esimies-uhkaan. Vikkelien ja alati valppaiden peilihermosolujen takia ankea ilmapiiri leviää kulovalkean tavoin koko tiimiin.

Jokainen nauru työpaikalla on tärkeä. Tutkimustulokset osoittavat kiistatta, että erinomaista tulosta tekevissä yrityksissä nauretaan kolme kertaa niin paljon kuin keskivertoyrityksissä. Nauru onkin siis äärimmäisen vakava asia.

Raija Kemiläinen

Liikkeenjohdon konsultti, Helsinki

